

Obnova za ?as? krále Jóšijáše

Převod materiálu
Jana Hofmanová
Pořadí v lekci
30

Téma

Obrátit celé své srdce, celou svou duši a celou svou sílu k Hospodinu má vždycky smysl.

Cíle

- Dětí uslyší příběh o králi Jóšijášovi a o jeho úsilí o obnovu.
- Dětí zažijí radost a užitek z nečekaného nálezů.
- Dětí si propojí, že slovo Písma vede k úsilí o obnovu v různých oblastech života.

Pro učitele

Biblický text: 2Kr 22–23

Výkladové poznámky

- **Jóšijáš a jeho doba:** 7. stol. př. Kr., doba proroka Sofonjáše a Jeremjáše; poslední schopný davidovský panovník; snažil se obnovit království, využíval zejména toho, že asyrská říše byla na pokraji rozpadu a zesláblá, rozšiřoval tedy vliv Judska i do některých oblastí severního Izraele (podrobeného Asyřany); očišťování od pohanství a centralizace kultu v Jeruzalémě mohla souviset s touto snahou o upevnění říše; Jóšijášova vláda přechází vláda Menašeho a Amónova, kteří se dopouštěli „toho, co je zlé v Hospodinových očích“ — tzn. především sloužili modlám a provozovali v štetécké praktiky (2Kr 21,3–7); oproti tomu Jóšijáš činí, „co je správné v Hospodinových očích“. Padl r. 609 v bitvě s Egypťany u Megidda; brzy po jeho smrti se země ocitne pod nadvládou Babylona (r. 587–6 je zničen chrám a část lidu je odvedena do exilu); **Potřeba obnovy** — to, že říše probíhají opravy Hospodinova chrámu, ještě neznamena, že vše je s Božím lidem v pořádku. Zdá se, že lidu se nevede úplně špatně (nelámou si nad sebou hlavu). Až ve světle Božího slova poznávají, že Hospodin nad nimi musí být rozhořčen a že k dobrému jejich jednání nepovede — když následně přeme 2Kr 23, nestačíme se divit, co všechno bylo v Hospodinově chrámu a co všechno se v Božím lidu dělo; v tomto může být příběh velmi moderní.
- Všimněme si, že se tu nejedná o reformu morálky ve smyslu je třeba „polepšit se“ (být slušnější, hodnější, mravnější...), nýbrž **v první řadě o obnovu víry, pravověří a bohoslužby**; nejprve je třeba vyjasnit si a připomenout, komu děkujeme a co to znamená (jak to budeme žít a vyznávat).
- **Nález knihy Zákona:** událost datovaná do r. 622–1 př. Kr. v souvislosti s opravou chrámu. Knihou Zákona je podle všeho jádro 5. Mojžíšovy (kniha byla možná přinesena o sto let dříve z Bét-El při útěku tamních kněží před Asyřany). Podle ustanovení v Dt se Hospodin má společně slavit v Jeruzalémě (zatímco v Judsku se slavil podle Ex jako rodinná slavnost); jestli je nález knihy historickou událostí je sporné, podstatné však je, že Jóšijáš byl tímto ustanovením nově osloven.
- **Roztržení roucha** je na více místech Písma projevem lítosti, pokání, žalu, pohnutí...
- Prorokyně **Chulda** („krtice“) je ojedinělým biblickým případem, kdy prorocký úřad zastává žena. Zajímavé je, že rozhodující slovo nemají kněží nebo doslovný fundamentalismus („nám stačí přelst si to“), ale její prorocký výklad, tzn. její povolání posoudit a vyložit (vidět) nalezený spis aktuálně.

- **Žrec** je pohanský kněz; obsluhovali svatyni na posvátných návrších u města.
- Podle těchto kapitol se člověk dopouští **urážení Hospodina** ne tím, že něco proti Bohu řekne, ale tím, že namísto Bohu slouží něčemu jinému, že před ním jiným kleká, jako by to byl Bůh. Opakem urážení je tu pokora před Bohem („srdce zjhlé“) — Jóšijáš je ušetřen zla, protože se pokoril a litoval zla, nepokračoval v něm, ani to nehodil za hlavu, ale obrátil se k Bohu, proto mu bude dopřán pokoj.
- Inspirativní je králova reakce: dalo by se povědět, že „má své jisté“ (podle prorokyni), přesto jedná jako odpovědný vůdce lidu a požádá veřejné **shromáždění**, při němž zaznívá Boží slovo a při němž obnovuje **smlouvu** a věrnost Hospodinu a následně **očištuje** chrám i zemi od toho, co svádí k jiným cestám a co uráží Hospodina (2Kr 23).
- **Nakládání s ostatky** (odnesení popela z model, rozházení popela po hrobech, plnění míst po posvátných křelech lidskými kostmi, spalování kostí z hrobů), má zřejmě demonstrativní a kultický charakter — jde o to ohněm zlikvidovat vše proklaté, znesvětit pohanská svatá místa, aby nebylo pochyb o jejich nesvatosti, tzn. vykonat trest nad modlářstvím a modláři a zároveň očistit zemi.
- **Provádění dítí ohněm** (2Kr 23, 10): jedná se o lidské oběti; socha pohanského Moleka byla pravděpodobně dutá a mřížová, měla hlavu telete a napážené ruce; socha se rozžhavila uhlím a do rukou bylo vloženo dítě, které sklouzlo dovnitř do rozžhavené modly; podle 1Kr 11 nechal tyto modly postavit i v Izraeli Šalomoun (Novotný: Biblický slovník).

Úskali

- Jóšijášova reforma vyniká zřejmým **radikalismem**. Praxe totální devastace cizích svatyní si přitom z pohledu dnešního člověka příliš nezadá s praktikami tzv. islámského státu, nebo násilným pokřesťanštěním. Při výkladu bychom však k podobnému zjednodušení a černobílému ztracování (co je naše, to je dobré a ostatní je ztracené) rozhodně neměli sklouznout. Spíše je třeba zdůraznit, že je potřeba učit se, co je opravdu správné a podle Hospodina — a učit se tomu společně s druhými, ne na rozdíl od druhých.
- Poměrně velká část biblického textu vyjmenovává různé **praktiky, které jsou nám cizí** a dťtem těžko pochopitelné. Není třeba je vyjmenovávat a rozebírat, stačí povědět, že dělali věci, kterými sobě i druhým ubližovali a mysleli si, že z toho má nějaké božstvo radost — ve skutečnosti tím akorát způsobovali trápení a byli od Boha daleko.
- Měli bychom si dát pozor, aby naše vedení nevyznělo primárně jako **vymezování** proti jiným kulturám a vírám, ale aby spíše mířilo do vlastních řad a zkušeností — vždy Jóšijáš sám a Boží lid především na sobě poznali potřebu obnovy.
- Potíž může nastat také s tím, že **Hospodin je neoblomný** v rozhodnutí zavrhnout Judu. V Bibli je tím vyjádřeno vůdčí autor o následném babylonském exilu. Autoři jakoby vyznávají: Jóšijáš byl dobrý král, ale my jsme právem takhle dopadli, ocitli jsme se v Babylóně, protože jsme od Hospodina odpadli. Pokud to sami dťti nevnese jako téma, bude lépe se vysvětlování neoblomnosti vyhnout, případně spíše na příkladu Jóšijáše zdůraznit, že pokora před Bohem má smysl vždycky, ať to s námi vypadá jakkoli (Jóšijáš to nevzdal a jeho úsilí se stalo povzbuzením i pro lid v Babylóně). Ostatně, jako křesťané víme, že soud není jediným Hospodinovým slovem, že k němu vždy patří i naděje na nový počátek.

Odkazy

Gastaldiová, Silvia — Musattiová, Claire. *Lidé Bible — život a zvyky*. Praha: Kalich, 2008.

Martin, Peter. *Bible pro malé detektivy*. Praha: PBS, 2013.

Doney, Meryl. *Jak k nám přišla Bible*. Praha: SPN–PBS, 1993.

Hájkovi, V. a M. *Biblická dťjeprava*. Praha: Kalich, 1990.

Pro d?ti

P?edškola?ci a mladší školní d?ti

Vypráv?ní s objevením „pokladu“

Budu vám vypráv?t p?íb?h o zemi našich praprapra... d?de?k? (*roztáhneme šátek/látku*), Byla to moc p?kná zem?, kde svítilo slunce, rostlo víno a kde se pásly ove?ky... Co všechno v p?kné zemi ješt? bývá? (*M?žeme d?ti povzbudit v tom, aby jmenovaly, co se jim ješt? v p?írod? líbí, rozmístit na šátek obrázky zví?at, strom? nebo je ukazovat v obrázkové knížce.*) — Byla to p?kná zem? — však ji lidem dal Pán B?h, tak jako nám sv??il zase naši zemi. Proto byl v té zemi také chrám, který to lidem p?ipomínal (*umístíme doprost?ed chrám z kostek, nebo obrázek apod...*).

Ale n?co v té zemi p?ece jen p?kné nebylo. Jen si to p?edstavte: Ti lidé jako kdyby zapomn?li, kudy vedou správné cesty, jako kdyby bloudili... Stávalo se, že cht?li pod?kovat za tu p?knou zemi, anebo se pomodlit, ale cestu k Pánu Bohu nenašli. A jindy když se m?lo jít do chrámu, šli úpln? jinam, t?eba n?kam na kopec, kde si postavili sochu a p?ed tou se klan?li... (*m?žeme do krajiny umístit figurky*) a n?kte?í si zase ?ekli, že d?kovat v?bec nepot?ebují. Dokonce ani k sob? se ti lidé moc hezky nechovali — jak by mohli, když každý hledal svou cestu, aby byl n?kde první, a nev?d?l kudy kam. Byla to zamotaná doba a zamotaná zem?. A chrám, který jim m?l p?ipomínat Pána Boha, za?al trochu chátrat, lidé už na n?j moc nemysleli, m?li plnou hlavu jiných v?cí, všechno možné jim p?ipadalo zajímav?jší a všeho možného se báli... (*nazna?íme rozpad chrámu*).

A tu v té zemi našich praprapra...d?de?k? a praprapra...babi?ek za?al kralovat nový král — ?íkali mu Jóšijáš. (*Zkuste to spolu se mnou: Jó-ši-jáš*) A p?edstavte si, že tohohle krále Jóšijáše napadlo, že chrám by bylo dobré opravit. Pom?žeme mu? (*Za?neme rovnat sbo?ené...*)

Jé, po?kejte, co to je?! Po?kejte, podívejte!!! Co by to mohlo být? (*Vytáhneme p?ipravený balí?ek s „p?ekvapením“, d?láme, že k n?mu ?icháme, že ho posloucháme — a necháme postupn? takto zkoumat i d?ti. Pak balí?ek položíme doprost?ed a pomali?ku rozbálujeme; m?žeme vyzvat d?ti, aby nám po kouskách pomáhaly.*)

Podívejte se, co Jóšijáš nalezl p?i t?ch opravách chrámu! Víte, co to je? (*Necháme d?ti poznat Bibli.*) Jóšijáš ve skute?nosti nalezl poklad — lidé totiž za?ali z té knihy ?íst. ?etli o tom, že... (*listujeme knihou a stru?n? p?ipomínáme t?eba i pomocí obrázk?: že je má Pán B?h rád; že ho t?ší, když mu zpívají písni?ky a p?ipomínají si jeho slova; a že jim chce pomáhat; že je dobré, aby si lidé pomáhali; aby se nebili a nebrali si v?ci; aby si nezávid?li...*) A lidé ?etli a poslouchali a najednou si zase vzpomn?li na Pána Boha! Jako by k nim ta kniha za?ala mluvit a jako by zase v?d?li, kudy chodit a jak žít! A tak se sešli k velikému shromážd?ní a slíbili Pánu Bohu, že už na n?ho cht?jí vždycky pamatovat. Spole?n? se modlili a nechali všeho, co je na cestách pletlo a co jim život v té p?kné zemi kazilo (*odstraníme modly*). A my se te? spole?n? s nimi také pomodlíme: (*viz modlitba*).

Pom?cky: Jednobarevný šátek nebo kus látky sv?tlé barvy, obrázky nebo figurky zví?at (p?ípadn? i lidí, to budou sochy model), chrám (ze stavebnice, kostek, nebo obrázek), „poklad“ tj. do úhledného balí?ku pe?liv? zabalíme n?jaké p?kné vydání Bible (m?že být i d?tská, ale zajímav?jší možná bude n?jaké vydání, které d?ti znají mén?, t?eba se zlatou o?ízkou, nap?. nová kralická šestidílka, do které m?žeme vložit n?kolik obrázk? a p?i listování je vytahovat).

Vypráv?ní

Ohe? pomalu dohasínal. Šáfan sed?l na kameni a koukal se do žhavých uhlík?... vzpomínal, jak to všechno za?alo...

Šáfan byl písa?em na dvo?e krále Jóšijáše. Nest?žoval si. Jóšijáš byl totiž král ?estný a odpov?dný a ke svému velikému dvoru i ke všem ?emeslník?m, kte?í zrovna pracovali na opravách chrámu, se choval hezky: staral se, aby dostávali spravedlivou odm?nu a nechával je odpo?inout, když pot?ebovali. Dlouho p?ed ním ani po n?m, nebyl v judském království takový král. Když si Šáfan vzpomene na krále v sousedství nebo na Jóšijášova otce, ješt? te? mu b?há mráz po zádech. Nejednou byl sv?dkem toho, jak svolali celý dv?r, rozžhavili obrovskou m?d?nou sochu a do jejích útrob vložili d??átka, které pak už nikdo nikdy nevid?l... hr?za, byl to d?sivý pohled!

Jóšijáš byl jiný už odmali?ka a te?, te? se teprve ukázal...

Ohe? p?ed Šáfanem pomalu dohasíná a už v?bec není tak hrozivý jako tenkrát u t?ch planoucích ohnivých soch. Tenhle ohe? už ned?sí, jenom zah?ívá, protože Jóšijáš dal všechny ty obrovské sochy, ty d?sivé modly zni?it a spálit.

Všechno to za?alo tenkrát ráno, když Šáfan vy?izoval v chrám? poselství. T?šil se, že vy?ídí pot?ebné a bude mít chvílku volna. Ale tenkrát se stala ta podivná v?c: p?i všem tom chrámovém opravování a uklízení kn?ží objevili knihu, kterou ješt? nikdy ne?etli a poslali ji králi. Kniha Zákona, ?íkali jí. A tak Šáfan namísto volna musel ?íst. P?ed?ítal králi Jóšijášovi, ?etl a ?etl... a byla to slova dobrá a pravdivá o Bohu, který je blízko, o jeho v?rnosti a o tom, že i jeho lidé mu mají být v?rní a pravdiví. A král Jóšijáš to všechno poslouchal s rozechv?ním. Nakonec vstal, roztrhl své krásné roucho a na?íkal: „Jak jen je to možné, že v zemi, kterou nám dal tento B?h Hospodin, jsme na n?j zapomn?li? Jak to, že je všude tolik ohavných soch, k?l? a svatyní, když je jenom tento jediný B?h? A jak to že se provád?jí takové krutosti d?tem, když Hospodin to zakazuje?“

Král Jóšijáš si nev?d?l rady. Cht?l mít jistotu, že té nalezené Knize Zákona správn? rozumí a tak poslal posly za prorokyní Chuldou: „Pov?z, jak je to se mnou a s naším lidem? Hn?vá se na nás Hospodin?“ A Šáfan to vidí a slyší jako dnes, jak prorokyn? posmutn?la a tvrdými slovy potvrdila královo nejhorší tušení: velmi ubližujete Bohu a zlobíte ho svými ?iny, musíte po?ítat s trestem.

A víte, co se stalo? Jóšijáš se toho prorockého slova nezalekl! Nevzdal to! Svolal velké shromážd?ní, každý kdo mohl, p?išel, aby poslouchal slova té nové knihy a aby si p?ipomn?l dobrý život podle Pána Boha. Poslouchali, modlili se a slibovali, že už nikdy na Boha nezapomenou.

Takhle to všechno za?alo. Král Jóšijáš se odvážn? obrátil k Hospodinu celým srdcem, celou duší i silou a vedl k tomu i sv?j lid. Nikdy už nebylo v Judsku takového krále: vždy? nechal všechny modlá?ské sochy a návrší zahladit a v zemi obnovil v?rnost Hospodinu.

A tak dnes Šáfan sedí celý ve?er u ohn?, který ho ned?sí, oh?ívá se a celý ten Jóšijáš?v p?íb?h zaznamenává. To proto, abychom si i my mohli ?íst a p?ipomínat, že obracet se k Pánu Bohu, je vždycky ta nejlepší cesta v život? (i když to s námi vypadá všelijak).

R?zné aktivity

- Známa hra „samá voda — p?iho?ívá — ho?í“, p?i které necháme d?ti hledat bibli.
- Využijte obrázek chrámu s úkoly v knížce *Bible pro malé detektivy* (s.7).
- Starov?ká kniha, kterou Jóšijášovi lidé našli, m?la podobu svítku — zkuste si jej vyrobit. M?žete d?tem dát dv? h?lky (špachtle, pletací jehlice, v?tvi?ky, špejle), p?ilepit je k protilehlým stranám papíru a rolovat proti sob?. Na svitek mohou d?ti nakreslit, jak si p?edstavují život, kterému nás B?h u?í, nebo t?eba krále Jóšijáše. D?ti taky baví obkreslovat (na svitek) hebrejská písmenka. Školní d?ti mohou na svitek napsat jeden z biblických verš? k zapamatování. Pro p?edstavu o tom, jak starov?ké knihy vypadaly a vznikaly lze použít knížku *Jak k nám p?išla Bible* (kap. 7).

- Připravte dětem (nebo s dětmi pro zbytek shromáždění) svačinku v podobě svítek. Na slané tyčinky namotejte proužky sýra nebo marcipánu do tvaru svítek.
- Použijte pracovní listy s obrázky „[Co do kostela nepatří?](#)“
- Bourání model: Připravte „modly“ v podobě sloupů a věží z plechovek, kostek, krabiček, ruliček... děti se mohou čímžkem trefovat a bořit modly.

Starší děti

Rozhovor s pomocí obrázků a Bible

Pomůcky: Nejlépe kniha *Lidé Bible* (viz Odkazy), v závorkách jsou uvedené stránky z této knihy; nebo alespoň obrázky k tématu odjinud (potřebujete: desatero, obětování, modla, hod beránka, prorok, chrám); dopředu si připravte také několik obrázků bžků/model (mohou posloužit kartičky se zvířaty).

Uveďte děti do situace: Vzpomínáte si na Mojžíše, na to, jak dovedl lidi až do země, kde se měli usadit a začít dobře žít? Vzpomínáte si, jaké jim k tomu životu dal od Pána Boha také dobré rady? (*Desatero a další naučení — když podle nich budou žít, bude z nich mít Bůh radost a dobře se jim povede.*)

Podívejte se, co všechno patřilo k dobrému životu. (Viz obr. *Zákon a spravedlnost* (s. 52–53) nebo si najděte desatero v Dt 5,6–22 — zděrazněte, že tím prvním je jedinečnost Boží.)

Tak jako my chodíme do kostela, i tehdy patřila k dobrému životu také bohoslužba. Ale vypadala úplně jinak, než jsme dnes zvyklí. Lidé často přinášeli Pánu Bohu nějaké dary, aby poděkovali za to, co se jim dobrého stalo, nebo aby ukázali, jak moc si ho vážili.

(Podívejte se na obr. 54–55 a společně komentujte, co se jak obtovalo. Nemáte-li knihu, použijte jiný obrázek, nebo s dětmi mluvte o tom, jak oběti rozumí. Oběť jako dar — děkovný, nebo za hřích apod.)

Když se lid v zemi zabydlel a dosadili si na trůn krále, začalo to s nimi jít trochu z kopce — čím dál víc na ty Mojžíšovy rady od Hospodina zapomínali. Dokonce i na tu bohoslužbu zapomínali, a tak jim Bůh posílal různé kazatele, kteří byli Mojžíšovi trochu podobní a kteří jim ty dobré věci připomínali a učili je, že je potřeba život napravit, jinak to s nimi špatně dopadne.

Proroci (s. 62–63 — můžeme přečíst krátký odstavec pod nadpisem; nemáte-li knihu nalistujte v bibli seznam starozákonních knih a ukažte na proroky).

Co všechno bylo porušováním dobrého života podle Božího přání?

(Poslouchání jiných pánů, bžků a talismanů, léka a zabítí druhého pro vlastní prospěch, nespravedlnost v zájmu chudých a ochuzování druhých, podvádění, lži, krádeže, zabíjení...) Upozorněte na to, jak všelijak vypadaly modly a že jejich smyslem bylo, aby lidé spoléhali na moc zobrazených bžků místo na Boha.

Podívejme se na Jeruzalém a chrám v době krále a u královského dvora (s. 86–89). Všimněte si, že tam žádná podobná vyobrazení nejsou. Můžeme si dopředu nakopírovat obrázky nějakých bžků a umístit je do obrázku, kam všude je asi nechali neposlušní králové vystavět.

Za vlády krále Jóšijáše probíhaly v chrámu velké opravy. To se musí leccos uklidit, přesunout, přerovnat... Už jste to někdy zažili? Leccos se při tom ztratí a vyhodí, ale leccos se taky najde. A právě v jeruzalémském chrámu se přihodilo to druhé: našla se kniha, skoro jako Bible.

Můžeme o nálezu společně přečíst z 2Kr 22,8–20 nebo dovyprávět: Král si ji nechal předčítat a vyložit od prorokyní Chuldy a zhroutil se a plakal, když zjistil, že to v jeho zemi vůbec nevypadá tak, jak by se mohlo Bohu líbit. A tak se Jóšijáš pustil do díla: nejdříve dal svolat všechny lidi a slíbili před Hospodinem, že už na

n?ho budou vřdycky pamatovat a spoléhat jen na n?j, pak dal do pořádku chrám (*necháme d?ti, aby z chrámu odstranily „nános“*), potom totéž udělal ve všech m?stech v zemi a znovu naučil lidi, jak správně slavit bohoslužbu, podobně jako kdysi dělali jejich praprapra...dědekové s Mojžíšem — *připomeneme Hod beránka* (např. s. 48, nebo jinou ilustrací).

Otázky k rozhovoru

- Pro? myslíte, že Jóšijáš nad nálezem a ?tením z Knihy Zákona roztrhl své roucho? (*Lítost, poznání vlastní viny.*)
- Kdy vás opravdu mrzelo n?co, co jste provedli? Jak jste poznali, že to bylo špatné? Co by se muselo stát v našem sboru a v naší zemi, aby vás to mrzelo tak, jako plakal Jóšijáš? (*Necháme d?ti přemýšlet a uvádět situace; můžeme napov?d?t třeba tak, že se zeptáme, ?eho si nejvíce cení...*)
- Co když se n?co takového stane? Jak je možné to napravit? (*N?kdy není náprava možná, ale můžeme se pokusit hledat cestu dál — usilovat o uzdravení, upokojení, potěšení poz?stalých, blízkost, modlitbu...*) Pomáhá nám v tom n?jak Bible, bohoslužba, sbor...?
- Pro? je nález Knihy Zákona tak významný? (*Pomohla Jóšijášovi rozpoznat, co je špatné a nasm?rovala ho, jak je možné to napravit.*)
- Slyšeli jste n?kdy o reformaci? (*Můžeme připomenout M. J. Husa.*) Co mají tahle dv? období v život? Božího lidu společného? (*Lidé byli nov? osloveni Písmem a pohnulo je to ke zm?n? v životech, v církví, ve společ?nosti a k obnov? života s Bohem.*)

Záv?r: Zkuste společn? udělat seznamy, co do kostela / sboru / života v?íčího patří a co nepatří. Je lépe mít připravené návrhy a nechat d?ti diskutovat, jak to je a proč; jako inspiraci můžete použít [pracovní list](#).

Co by potěbovalo obnovu u nás samých a jak začít?

Práce s písní

Přet?te společn? 2Kr 22, 1–11 a 2Kr 23, 1–4. Shr?te pro d?ti situaci (*král Jóšijáš, opravy chrámu, nález knihy Jóšijáše velmi zasáhne, pokání a náprava*).

Pus?te d?tem písni?ku [Studn? nep?evážená](#), nebo ji společn? zazpívejte (nebo přet?te) z Evangelického zp?vníku (367). Pro další práci je třeba, aby d?ti měly text i před sebou.

Co myslíte, jak tahle píse? s Jóšijášovým příběhem souvisí? (*Nechte d?ti mluvit... omezte se na konstatování, že si myslíte, že Jóšijáš by ji asi mohl vzít za svou a zpívat.*)

Nechte d?ti hledat (a máte-li kopie, tak r?znými barvami podtrhnout):

O co zp?vák prosí? (*O sladkou Boží milost; o víru, která se rozhoj?uje; o skv?lou nad?ji, která nebude založena ve v?cech, které pomíjejí, ale v Bohu; o obranu a ochranu před svody dobrými i špatnými.*)

?eho se naopak bojí? (*Doufání v pomíjející v?ci; libých i odporných vliv?...*)

Kdo nebo co je to ta studn? nep?evážená? (*Duch svatý; nep?evážený tj. nevy?erpatelný zdroj milosti.*)

Jak je tu ještě jinak Boží Duch oslovován? (*Přítel víry; posv?titel, výborný vlada?.*)

Upozorníme na reforma?ní souvislost písni? a na to, že ji dodnes zpíváme v bohoslužbách — i my, stejn? jako Jóšijáš a Komenský, se pot?ebujeme obracet v modlitb? a pravdivé bohoslužb? k Hospodinu a prosit o smilování, o obnovu a př?stování naší víry a života. Jako k?es?ané v?íme, že nový začátek je „nastartován“ Ježíšovým vzk?íšením.

Pomůcky: Evangelické zpěvníky (nejlépe kopie písně 367), Bible, případně barevné pastelky.

Přesah

- *Konfirmace a obnova křestního slibu:* I my se v bohoslužbách podobně jako Jóšijáš stavíme před Boha a vyznáváme lítost nad svými hříchy a pak od pásu znovu vyznáváme a připomínáme si, že se hlásíme k Hospodinově smlouvě a co to znamená.
 - *Duchovní obnova:* Také v naší církvi se už po několik let konají v postní době exercicie, tedy duchovní cvičení, při nichž se lidé scházejí na několik dní, aby se v tichu soustředili na Písmo a na modlitbu a znovu obrátili své srdce, duši a síly k Hospodinu.
 - *Reformace:* Jóšijáš je považován za starozákonního reformátora. Také v době reformace sehrálo důležitou roli znovuobjevení Písma, resp. jeho překlady z latiny do národních jazyků a následně tisk a šíření. Zvláště reformovaná píseň pak spojila s obnovou života a bohoslužby i řesty v oblasti chrámové výzdoby; odtud prosté evangelické kostely.
-

Liturgie

Rituál

Každou postavu můžete provázet jedna píseň, kterou můžete zpívat nebo její část skandovat. U Jóšijáše navrhneme refrén písně *Srdce čisté* (Svítá 349).

Biblický text k zapamatování

„Miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí“ a „miluj svého bližního jako sám sebe“. (L 10,27)

Světlem pro mé nohy je tvé slovo, osvěcuje moji stezku. (Ž 119,105)

Okénko do bohoslužeb

Máte-li odvalu, zkuste sehrát ztrátu Bible. Předem poprosíme někoho ze shromáždění (třeba učitele NŠ), aby k sobě schoval Bibli ze stolu Páně. Začnete bohoslužbu trojitým úvodem, bez vstupního verše. Ve chvíli, kdy přijde na řadu první čtení z písma, začnete Bibli hledat a necháme i děti hledat... (pokud by někdo ze shromáždění nabízel svou, poděkujte, ale vysvětlete, že opravdu potřebujete tu se záložkami). Co teď budeme dělat? Jak budeme pokračovat? Co všechno nám vypadne...? (Necháme děti i shromáždění odpovídat.) Pak se ozve ten, kdo má Bibli u sebe: Podívejte se! Našel jsem ji! — Děti si dnes v neděli poví o jednom podobném nálezku...

Nemáte-li odvalu ztratit Bibli, zeptejte se shromáždění, jestli někdy našli poklad. Anebo jestli našli něco, co je hodné zarmoutit, nebo hodné potěšit? Některé objevy úplně převrátí vzhledu nohama dosavadní život... o jednom takovém objevu uslyší děti v neděli.

Modlitba

Milý Bože, mnoho věcí nás zajímá, utíkáme za nimi a prosíme rodiče i tebe, abychom měli, na co si vzpomeneme... Ale dneska prosíme: buď nám hlavně vždycky blízko a u nás dobře spolu žít, protože to je nejvyšší poklad.

Taky nás mnoho věcí trápí, Pane, a utíkáme před nimi. A tak dneska prosíme, ať se nemusíme bát — my ani nikdo jiný na světě. Ať nad námi nemá moc trápení, ani pověry, ani strach, ani nikdo jiný, ale ať nás každý

den vede tvoje láska. Amen.

Odkaz na pracovní list

[26 Jošijáš - král reformátor](#)

[26 Jóšijáš král reformátor - st](#)

Kam dále

[Trusina, Jan: Jóšijáš – král reformátor \(starší p?ípravka z cyklu Pozvání na ce...](#)

[Jóšijáš a chrám \(omalovánka/vyst?ihovánka; www.lds.org\)](#)

[Jóšijáš boží modly \(omalovánka\)](#)

[Šablona na svitek \(sheknows.com\)](#)

[Návod na výrobu koruny z papírového talí?ku \(meaningfulmama.com; anglicky\)](#)

[Josiah And The Book Of The Law \(video, spíš na náboženství, nebo pro u?itele, n...](#)

[Oboroh: Studn? nep?evážená](#)

Odkaz na píse?

[Moudrosti poklad z nebe je slovo Boží nám](#)

[Všichni, kdo skládají v Pánu své doufání](#)

[Odpus? \(EZ688\)](#)

[V tob? je radost \(EZ649\)](#)

[Ten obraz zlatý, obraz se k nebi tyží](#)

[?est dej \(SV37\)](#)

[V nebi je tr?n \(SV360\)](#)

[To já, ó Pane m?j, p?jdu, když mne posíláš](#)

[?ekni, v co doufá srdce tvý \(SV289\)](#)

[Svobodná zem \(SV288\)](#)

[Uhni se stranou, ztratíš jen chvíli](#)

[Pr?ijď? jiz?, pr?ijď?, Duchu stvor?iteli, Duchu smí?ení](#)

Cílová skupina

[Mladší školní](#)

[P?edškolní](#)

[Starší školní](#)

Katechetické cykly

[Dál p?ece nejdeme sami II \(Od Samuele k Šalomounovi + Od Elijáše k mesiášovi\)](#)

Biblický odkaz (kat)

[2 Královská 22–23](#)